Zbierka súdnych rozhodnutí

UZNESENIE PREDSEDU SÚDNEHO DVORA

zo 16. júla 2020 *

„Odvolanie – Vedľajšie účastníctvo – Štatút Súdneho dvora Európskej únie – Článok 40 – Oprávnený záujem na rozhodnutí veci“

Vo veci C-883/19 P,

ktorej predmetom je odvolanie podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, ktoré 3. decembra 2019 podali:

HSBC Holdings plc, so sídlom v Londýne (Spojené kráľovstvo),

HSBC Bank plc, so sídlom v Londýne,

HSBC France, so sídlom v Paríži (Francúzsko),

v zastúpení: K. Bacon, QC, D. Bailey, barrister, M. Simpson, solicitor, C. Angeli a M. Giner, avocats,

odvolateľky,

ďalší účastník konania:

Európska komisia, v zastúpení: P. Berghe, M. Farley a F. van Schaik, splnomocnení zástupcovia,

žalovaná v prvostupňovom konaní,

PREDSEDA SÚDNEHO DVORA,

so zreteľom na návrh sudkyne spravodajkyne K. Jürimäe,

po vypočutí generálneho advokáta M. Bobeka,

vyhlásil toto

Uznesenie

1 HSBC Holdings plc, HSBC Bank plc a HSBC France (ďalej spoločne len „spoločnosti HSBC“) sa svojím odvolaním domáhajú zrušenia rozsudku Všeobecného súdu Európskej únie z 24. septembra 2019, HSBC Holdings a i./Komisia (T-105/17, ďalej len „napadnutý rozsudok“, EU:T:2019:675), ktorým tento súd zrušil článok 2 písm. b) rozhodnutia Komisie C(2016) 8530 final zo 7. decembra 2016 týkajúceho sa konania podľa článku 101 ZFEÚ a článku 53 Dohody o EHP (Vec AT.39914 – Euro Interest Rate Derivatives) (ďalej len „sporné rozhodnutie“), a zamietol ich žalobu v zostávajúcej časti.

* Jazyk konania. angličtina.

2 Podaním doručeným do kancelárie Súdneho dvora 20. marca 2020 JPMorgan Chase & Co., JPMorgan Chase Bank, National Association a J. P. Morgan Services LLP (ďalej spoločne len „spoločnosti JPMC“) podali na základe článku 40 druhého odseku Štatútu Súdneho dvora Európskej únie návrh na vstup do konania ako vedľajší účastníci konania na podporu návrhov spoločností HSBC.

3 Podaniami doručenými do kancelárie Súdneho dvora 22. apríla 2020 a 30. apríla 2020 Európska komisia a spoločnosti HSBC predložili v uvedenom poradí svoje písomné pripomienky k tomuto návrhu. Podaním doručeným do kancelárie Súdneho dvora 18. mája 2020, teda ešte pred uplynutím lehoty na predloženie pripomienok, HSBC doplnila svoje pôvodné pripomienky vzhľadom na uznesenie predsedu Súdneho dvora z 30. apríla 2020, Komisia/HSBC Holdings a i. (C-806/19 P, neuverejnené, EU:C:2020:364), a so zreteľom na uvedené skutočnosti bolo toto podanie založené do spisu.

O návrhu na vstup vedľajšieho účastníka do konania

4 Spoločnosti JPMC na podporu svojho návrhu v podstate uvádzajú, že proti spornému rozhodnutiu, ktoré bolo určené aj im, podali žalobu zapísanú do registra kancelárie Všeobecného súdu pod číslom T-106/17 a že sa táto žaloba týka rovnakej problematiky, ako je tá, o ktorú ide v prejednávanom odvolaní. Zdôrazňujú, že Všeobecný súd sa na základe článku 69 ods. 1 písm. b) svojho rokovacieho poriadku rozhodol prerušiť konanie v tejto veci až do vydania rozsudku Súdneho dvora v konaní o prejednávanom odvolaní. Z rozhodnutia Všeobecného súdu však zjavne vyplýva, že konanie vo veci T-106/17 bolo prerušené z dôvodu existencie žalobných dôvodov, ktoré boli spoločné so žalobnými dôvodmi uplatňovanými vo veci T-105/17, a teda aj s odvolacími dôvodmi uplatňovanými v prejednávanej veci. Existenciu spoločných žalobných dôvodov a odvolacích dôvodov navyše potvrdzuje napadnutý rozsudok. Uvedené spoločnosti z toho vyvodzujú, že rozsudok, ktorý bude vydaný v prejednávanej veci v konaní o odvolaní, bude mať priamy vplyv na rozhodnutie o ich vlastnej žalobe o neplatnosť. Za týchto podmienok spoločnosti JPMC zdôrazňujú, že by bolo nespravodlivé, aby Súdny dvor rozhodol o otázkach, ktoré budú rozhodujúce pre rozhodnutie o ich žalobe, bez toho, aby boli v súvislosti s týmito otázkami vypočuté.

5 Spoločnosti JPMC sa teda domnievajú, že majú priamy a bezprostredný záujem na rozhodnutí veci v zmysle článku 40 druhého odseku Štatútu Súdneho dvora Európskej únie.

6 V tejto súvislosti z tohto posledného uvedeného ustanovenia vyplýva, že každá fyzická alebo právnická osoba je vo veciach prejednávaných pred Súdnym dvorom oprávnená vstupovať do konaní ako vedľajší účastník konania, s výnimkou konaní prebiehajúcich medzi členskými štátmi, medzi inštitúciami Únie navzájom alebo medzi členskými štátmi na jednej strane a inštitúciami Únie na druhej strane, pokiaľ preukáže oprávnený záujem na rozhodnutí danej veci.

7 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora sa pojem „oprávnený záujem na rozhodnutí veci“ v zmysle uvedeného článku musí definovať s ohľadom na samotný predmet veci a treba ho chápať ako priamy a skutočný záujem na rozhodnutí o samotných návrhoch, a nie ako záujem vo vzťahu k uplatneným dôvodom alebo tvrdeniam ako takým. Pojem „rozhodnutie veci“ odkazuje na požadované konečné požadované rozhodnutie tak, ako bude uvedené vo výroku rozhodnutia, ktorým sa ukončí konanie. Konkrétne tak ide o priamy a skutočný záujem na tom, aby sa vyhovelo návrhom účastníka konania, ktorého má osoba, ktorá podáva návrh na vstup do konania ako vedľajší účastník konania, v úmysle podporiť (uznesenie predsedu Súdneho dvora z 30. apríla 2020, Komisia/HSBC Holdings a i., C-806/19 P, neuverejnené, EU:C:2020:364, bod 7, ako aj citovaná judikatúra).

8 V tomto smere treba predovšetkým preskúmať, či je osoba, ktorá podáva návrh na vstup do konania ako vedľajší účastník konania, priamo dotknutá napadnutým aktom a či je jej záujem na rozhodnutí veci istý. Záujem na rozhodnutí veci je v zásade možné považovať za dostatočne priamy iba v prípade, že je toto rozhodnutie spôsobilé zmeniť právne postavenie osoby, ktorá podáva návrh na vstup do

konania ako vedľajší účastník konania (uznesenie predsedu Súdneho dvora z 30. apríla 2020, Komisia/HSBC Holdings a i., C-806/19 P, neuverejnené, EU:C:2020:364, bod 8, ako aj citovaná judikatúra).

9 Treba tiež pripomenúť, že podľa judikatúry Súdneho dvora účastník konania, ktorému je podľa článku 40 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie povolené vo veci prejednávanej pred Súdnym dvorom vstúpiť do konania ako vedľajší účastník konania, nemôže zmeniť predmet sporu, ako je vymedzený v návrhoch a odvolacích dôvodoch hlavných účastníkov konania. Z toho vyplýva, že obstoja iba také tvrdenia vedľajšieho účastníka konania, ktoré zapadajú do rámca vymedzeného týmito návrhmi a odvolacími dôvodmi. To, či má osoba, ktorá podala návrh na vstup vedľajšieho účastníka do konania, oprávnený záujem na rozhodnutí danej veci, je preto potrebné posúdiť so zreteľom najmä na predmet sporu v konaní o odvolaní, ako vyplýva z návrhov hlavných účastníkov konania a dôvodov uvedených na podporu týchto návrhov (uznesenie predsedu Súdneho dvora z 30. apríla 2020, Komisia/HSBC Holdings a i., C-806/19 P, neuverejnené, EU:C:2020:364, bod 9, ako aj citovaná judikatúra).

10 V prejednávanej veci z bodu 42 napadnutého rozsudku vyplýva, že spoločnosti HSBC v rámci svojej žaloby podanej na Všeobecný súd, na základe ktorej bol vydaný napadnutý rozsudok, predložili jednak návrhy na zrušenie článku 1 a článku 2 písm. b) sporného rozhodnutia a jednak návrhy na zníženie výšky pokuty, ktorá im bola uložená podľa tohto článku 2 písm. b).

11 V článku 1 sporného rozhodnutia Komisia skonštatovala, že spoločnosti, ktoré sú v rozhodnutí uvedené, vrátane JPMC a HSBC, porušili článok 101 ZFEÚ tým, že sa zúčastnili na „jedinom a pokračujúcom“ porušovaní spočívajúcom v „dohodách a/alebo zosúladených postupoch, ktorých cieľom bolo skresliť bežný vývoj cenových zložiek v odvetví úrokových derivátov denominovaných v eurách“. V článku 2 písm. b) tohto rozhodnutia Komisia za porušenie uvedené v článku 1 uložila spoločnostiam HSBC, spoločne a nerozdielne, pokutu vo výške 33 606 000 eur.

12 Všeobecný súd v napadnutom rozsudku zamietol žalobné dôvody spoločností HSBC, ktoré smerovali k zrušeniu článku 1 sporného rozhodnutia. Na druhej strane vyhovel tretej výhrade prvej časti žalobného dôvodu, ktorá smerovala k zrušeniu článku 2 písm. b) tohto rozhodnutia, a uvedené ustanovenie zrušil.

13 V tejto súvislosti spoločnosti HSBC svojím odvolaním navrhujú po prvé zrušiť bod 2 výroku napadnutého rozsudku, ktorým Všeobecný súd zamietol ich žalobu v rozsahu, v akom smerovala k zrušeniu článku 1 sporného rozhodnutia, a po druhé zrušiť článok 1 písm. b) tohto rozhodnutia.

14 Treba určiť, či za týchto podmienok spoločnosti JPMC preukazujú v rámci prejednávaného odvolania priamy a skutočný záujem na tom, aby sa vyhovelo návrhom spoločností HSBC v zmysle judikatúry uvedenej v bode 7 tohto uznesenia.

15 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že prejednávané odvolanie sa týka najmä zákonnosti posúdení Všeobecným súdom dôvodov, na ktorých je založený výrok sporného rozhodnutia, v ktorom Komisia konštatovala, že došlo k porušeniu článku 101 ods. 1 ZFEÚ. Spoločnosti HSBC v tejto súvislosti tvrdia, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď ich žalobné dôvody na zrušenie zamietol na základe toho, že toto porušenie zo strany Komisie nesprávne kvalifikoval ako porušenie z hľadiska cieľa v zmysle článku 101 ods. 1 ZFEÚ a ako jediné a pokračujúce porušenie. Ďalej sa domnievajú, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď ich žalobný dôvod smerujúci k zrušeniu, založený na porušení zásad prezumpcie neviny a riadnej správy vecí verejných, ako aj práv na obranu, zamietol z dôvodu, že toto rozhodnutie bolo prijaté až po vydaní rozhodnutia o urovnaní, v ktorom už Komisia zaujala stanovisko k účasti spoločností HSBC na dotknutom porušení.

16 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora sa také rozhodnutie, akým je sporné rozhodnutie, aj keď bolo vydané a uverejnené vo forme jediného rozhodnutia, samozrejme musí posudzovať ako súbor individuálnych rozhodnutí, ktoré vo vzťahu ku každému z podnikov, ktorým sú určené, konštatujú porušenie alebo porušenia, za ktoré bol uznaný za zodpovedného, a prípadne mu ukladajú pokutu (rozsudok z 15. októbra 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, EU:C:2002:582, bod 100, ako aj citovaná judikatúra). Súdny dvor by tak, ak by v rámci prejednávaného odvolania vyhovel návrhom spoločností HSBC, zrušil napadnutý rozsudok, a pokiaľ by v súlade s článkom 61 prvým odsekom Štatútu Súdneho dvora Európskej únie sám vydal v danej veci konečný rozsudok za predpokladu, že by sa domnieval, že žaloba v prvostupňovom konaní bola dôvodná, zrušil by článok 1 písm. b) sporného rozhodnutia, ktorý sa vzťahuje len na tieto spoločnosti.

17 Treba však konštatovať, že po prvé v prejednávanej veci spoločnosti JPMC patria ako osoby, ktorým je sporné rozhodnutie takisto určené, medzi spoločnosti, ktoré sa spolu so spoločnosťami HSBC podieľali na porušovaní uvedenom v článku 1 tohto rozhodnutia. Po druhé, hoci sa článok 1 písm. c) uvedeného rozhodnutia, ktorého zrušenia sa spoločnosti JPMC domáhajú vo veci T-106/17, skutočne vzťahuje len na posledné uvedené spoločnosti, dôvody na zrušenie, ktoré tieto spoločnosti uvádzajú a ktoré sa týkajú povahy a existencie porušenia konštatovaného v tom istom rozhodnutí, sú podobné tým, ktoré uvádzajú spoločnosti HSBC. Odhliadnuc od judikatúry uvedenej v predchádzajúcom bode, hoci sú tak rozhodnutia konštatujúce účasť spoločností HSBC a JPMC na tých istých „dohodách a/alebo… zosúladených postupoch“ v zmysle článku 101 ods. 1 ZFEÚ odlišné, sú spolu úzko späté, ba až vzájomne závislé.

18 Za týchto podmienok a vzhľadom na skutočnosť, že spoločnosti HSBC svojím odvolaním spochybňujú existenciu a samotnú povahu porušenia článku 101 ods. 1 ZFEÚ, rozsudok, ktorý bude vydaný v prejednávanej veci – či už Súdny dvor vyhovie návrhom spoločností HSBC a zruší napadnutý rozsudok, alebo zamietne odvolacie dôvody uplatňované týmito spoločnosťami – bude mať nevyhnutne priamy vplyv na posúdenie žaloby spoločností JPMC v rozsahu, v akom smeruje k zrušeniu článku 1 písm. c) sporného rozhodnutia, zo strany Všeobecného súdu.

19 Na základe toho treba zdôrazniť, že bez toho, aby bolo dotknuté posúdenie dôvodov uvádzaných na podporu prejednávaného odvolania, Súdny dvor rozsudkom, ktorý vydá v prejednávanej veci, s konečnou platnosťou rozhodne o dôvodnosti odvolacích dôvodov uvádzaných spoločnosťami HSBC, ktoré sa týkajú konštatovania Komisie o existencii a povahe porušovania uvedeného v článku 1 sporného rozhodnutia, čiže dôvodu, ktorého právny obsah čiastočne zodpovedá obsahu žalobných dôvodov uplatnených v prvostupňovom konaní spoločnosťami JPMC vo veci T-106/17.

20 Ak by teda spoločnostiam JPMC nebolo povolené, aby vstúpili do konania v prejednávanej veci ako vedľajší účastníci konania na podporu návrhov spoločností HSBC, boli by prakticky pripravené o možnosť byť vypočuté vo veci dôvodnosti svojich žalobných dôvodov, hoci rozsudok, ktorý má byť v tejto veci vydaný, poskytne odpoveď, ktorá môže byť rozhodujúca na posúdenie dôvodnosti uvedených žalobných dôvodov Všeobecným súdom.

21 Za týchto podmienok by sa pojem „oprávnený záujem na rozhodnutí veci“ uvedený v článku 40 druhom odseku Štatútu Súdneho dvora Európskej únie v spojení s článkom 47 Charty základných práv Európskej únie mal vykladať v tom zmysle, že umožňuje vyhovieť takému návrhu na vstup vedľajšieho účastníka do konania, akým je návrh spoločností JPMC.

22 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že zásada rovnosti „zbraní“, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou zásady účinnej súdnej ochrany práv, ktoré osobám podliehajúcim súdnej právomoci vyplývajú z práva Únie a ktorá je zakotvená v článku 47 Charty, keďže je rovnako ako najmä zásada kontradiktórnosti logickým dôsledkom samotného pojmu spravodlivý proces, znamená povinnosť poskytnúť každému účastníkovi konania primeranú možnosť uviesť svoje tvrdenia vrátane dôkazov za podmienok, ktoré ho

zjavne neznevýhodňujú vo vzťahu k protistrane (pozri v tomto zmysle rozsudky z 2. decembra 2009, Komisia/Írsko a i., C-89/08 P, EU:C:2009:742, bod 54, ako aj zo 16. októbra 2019, Glencore Agriculture Hungary, C-189/18, EU:C:2019:861, bod 61).

23 Z toho vyplýva, že treba rozlišovať podľa toho, či osoby, ktorým je určené také rozhodnutie, akým je sporné rozhodnutie, ktoré podali žalobu na prvom stupni – o ktorej bolo prerušené konanie – žiadajú o vstup do konania o spore, ktorý sa týka samotnej existencie porušenia článku 101 ods. 1 ZFEÚ, v súvislosti s ktorým boli označené za osoby, ktoré sa na ňom zúčastňovali, alebo či žiadajú vstúpiť do konania o spore, ktorý sa týka výhradne zákonnosti alebo výšky pokuty, ktorá bola uložená inej osobe zúčastnenej na tomto porušení.

24 V prvom prípade totiž okolnosť, že osoby, ktoré podali návrh na vstup do konania ako vedľajší účastníci konania, sú podniky označené za také, ktoré sa zúčastnili na porušení článku 101 ods. 1 ZFEÚ, umožňuje týmto osobám preukázať priamy záujem na tom, ako sa rozhodne o návrhoch podaných iným účastníkom tohto porušenia v rámci sporu, v ktorom je spochybňovaná existencia tohto porušenia, za predpokladu, že samy podali žalobu o neplatnosť rozhodnutia týkajúceho sa ich vlastnej účasti na tom istom porušení, založenú na žalobných dôvodoch smerujúcich k zrušeniu, ktoré sú v podstate totožné s dôvodmi uplatnenými v rámci uvedeného sporu, resp. sú im podobné. Na druhej strane, pokiaľ ide o druhý prípad, osoby, ktoré podali návrh na vstup do konania ako vedľajší účastníci konania, preukazujú vzhľadom na individuálnu povahu pokút uložených podľa článku 101 ods. 1 ZFEÚ, že majú iba nepriamy záujem na rozhodnutí veci, v ktorej prebieha konanie, do ktorého chcú vstúpiť ako vedľajší účastníci konania (pozri v tomto zmysle uznesenie predsedu Súdneho dvora z 30. apríla 2020, Komisia/HSBC Holdings a i., C-806/19 P, neuverejnené, EU:C:2020:364, bod 13, ako aj citovanú judikatúrú).

25 V prejednávanej veci tento návrh na vstup vedľajších účastníkov do konania zodpovedá, na rozdiel od návrhu, ktorý spoločnosti JPMC podali vo veci C-806/19 P, Komisia/HSBC Holdings a i., prvému z uvedených prípadov.

26 Spoločnosti JPMC preto preukazujú oprávnený záujem na rozhodnutí veci v zmysle článku 40 druhého odseku Štatútu Súdneho dvora Európskej únie.

27 Treba však pripomenúť, že v súlade s judikatúrou Súdneho dvora uvedenou v bode 9 tohto uznesenia účastník konania, ktorému bolo povolené vstúpiť do konania, nemôže zmeniť predmet sporu vymedzený v návrhoch a odvolacích dôvodoch hlavných účastníkov konania. Z toho vyplýva, že obstoja iba také tvrdenia vedľajšieho účastníka konania, ktoré zapadajú do rámca vymedzeného týmito návrhmi a odvolacími dôvodmi.

28 Pokiaľ ide o procesné práva spoločností JPMC, treba konštatovať, že návrh na vstup vedľajších účastníkov do konania bol predložený v lehote jedného mesiaca stanovenej v článku 190 ods. 2 rokovacieho poriadku, čiže podľa článku 131 ods. 4 tohto rokovacieho poriadku, ktorý sa na konanie o odvolaní uplatní na základe článku 190 ods. 1 uvedeného rokovacieho poriadku, majú tieto spoločnosti v zásade právo na to, aby im boli poskytnuté všetky procesné písomnosti doručené účastníkom konania.

29 Za týchto podmienok treba spoločnostiam HSBC a Komisii stanoviť krátku lehotu na to, aby prípadne požiadali o dôverné zaobchádzanie s písomnosťami v spise v prejednávanej veci.

30 Zo všetkých vyššie uvedených úvah vyplýva, že spoločnostiam JPMC musí byť povolené, aby vstúpili do konania ako vedľajší účastníci konania na podporu návrhov spoločností HSBC.

O trovách

31 Podľa článku 137 ods. 1 rokovacieho poriadku uplatniteľného na konanie o odvolaní podľa článku 184 ods. 1 tohto rokovacieho poriadku sa o trovách konania rozhodne v rozsudku alebo uznesení, ktorým sa konanie ukončí.

32 Keďže sa v prejednávanej veci návrhu spoločností JPMC na vstup do konania ako vedľajší účastníci konania vyhovelo, treba rozhodnúť, že o trovách konania spojených s ich vedľajším účastníctvom sa rozhodne neskôr.

Z týchto dôvodov predseda Súdneho dvora nariadil:

1. **Spoločnostiam JPMorgan Chase & Co., JPMorgan Chase Bank, National Association a J. P. Morgan Services LLP sa povoľuje, aby vstúpili do konania ako vedľajší účastníci konania vo veci C-883/19 P na podporu návrhov spoločností HSBC Holdings plc, HSBC Bank plc a HSBC France.**

2. **Vedúci súdnej kancelárie doručí spoločnostiam JPMorgan Chase & Co., JPMorgan Chase Bank, National Association a J. P. Morgan Services LLP, s výhradou bodu 3, kópie všetkých procesných písomností.**

3. **Spoločnostiam HSBC Holdings plc, HSBC Bank plc a HSBC France, ako aj Európskej komisii sa stanoví lehota na to, aby prípadne požiadali o dôverné zaobchádzanie s písomnosťami v spise v prejednávanej veci vzhľadom na spoločnosti JPMorgan Chase & Co., JPMorgan Chase Bank, National Association a J. P. Morgan Services LLP.**

4. **Spoločnostiam JPMorgan Chase & Co., JPMorgan Chase Bank, National Association a J. P. Morgan Services LLP sa stanoví lehota na písomné predloženie dôvodov uplatňovaných na podporu ich návrhov.**

5. **O trovách konania sa rozhodne neskôr.**

Podpisy